

08:58 , 14/06/2015 ,

המלצה חמה (תרתי משמע) על הצגה - נוף ילדות.

ב.רם



0



0



נוף ילדות הוא מחזה שנכתב במקור כתסריט על ידי היוצר האנגלי דניס פוטר (1935-1994), אשר מביא אלינו את עולם הילדים, החד כתער. המחזה עולה בימים אלה בהפקת החוג לאמנות התאטרון של אוניברסיטת תל אביב, בבימויה של כרמל ידיד-ליבוביץ', המסיימת בימים אלה את התואר השני בבימוי ובהשתתפות תלמידי החוג (יגאל טובייביץ', שי לוי, יערה לוקיץ, פול ממרן, שחר קראוס, ארנון רוזנטל, עדן שושני), שאף רובם מסיימים בקרוב את לימודיהם לתואר ראשון. ההפקה ראויה בהחלט לעלות בפני קהל רוכשי כרטיסי הצגות התאטרון בישראל.

אנו מרחיקים לאנגליה, שנת 1943, כדי לפגוש ילדות
בצל מלחמה והמחיר שהיא גובה. מעבר להרוגים,
לפצועים ולנעדרים, מעבר לשכול, מעבר לאוכלוסייה
החייה תחת איום מתקפת אויב מהאוויר, מעבר למחיר
הכלכלי ולמחסור. מעבר לכל אלה, ישנה שגרת חיי
ילדים, שיכולה הייתה להיקרא ילדות. חברה תחת
מתקפה, היא חברה מתגוננת ותוקפת. זאת חברה
תוקפנית, אלימה, חשדנית, מניפולטיבית, המבקשת
לכרות בריתות. חברה בעלת תודעה הישרדותית. האם
היא ייחודית למקום ולזמן בו מתרחש סיפור המחזה? ברור
שלא. המדובר במראה. האם מדובר בסיפור אודות
ילדים? לא. מדובר בסיפור החברה האנושית. הילדים הם
השתקפותה של החברה. בבואת עולם המבוגרים.
בהתאם לכל אלה, הילדים מגלים אכזריות כלפי חבריהם,
כורתים בריתות ולאחריהן בריתות חדשות. לא צריך
"אקזיט" גדול ונוצץ, כדי לזהות את החוליה החלשה
ולהקים סביבה ברית ניצול. לא ניצול הזדמנות. ניצול
החוליה החלשה. המוחלשת.

יש בסיפור משהו מעולם הילדים שפגשנו ב"בעל זבוב",
חבורת הילדים הנמצאת במצוקה ומשם בוקע רוע וקם
לו סדר חברתי מעמדי ומנצל. לאחרונה צפיתי אף
בהצגה "המחברת הגדולה", העוסקת באותה המלחמה,
באותה החברה ובילדות שנרמסה ונגנבה מהילדים.
הכותב, דניס פוטר, יצר, לצערנו, מכאביו ומנוף ילדותו.
אך לא מדובר אך ורק באוטוביוגרפיה אישית והמחזה
עוסק בחברה האנושית כולה ובסדר החברתי הקיים.
ההצגה נפתחת ב"שיר הציפורים" ובריקוד הידוע ומוכר,
שנדמה כי את שעותיו היפות ידע ב"מועדון הים התיכון"
(club med). זאת האסוציאציה שלי, בכל אופן. די מהר
אנו מגלים כי הצמדות הדמויות לריקוד בזוגות, מותירה
במקרה שלהם אחד בחוץ. כי "ככה זה". כי "אין מה
לעשות". כי "אלה חוקי המשחק". הריקוד. האמנם?
האם לא יכול היה זוג אחד להתרחב לריקוד
בשלישיה?

אהבתי את הבימוי, עיצוב הבמה, האביזרים המעטים

ארבע בחירות מעניינות אזכיר:

הפעלת דמיון ומשחק בחפצים, הם דבר של שגרה אצל ילדים ופחות אצל המבוגרים. הבחירה בכיסאות הרבים שהציבה הבימאית על הבמה כמסמני סביבה משתנים וכך אנו, הצופים, המבוגרים, משתתפים במשחק. אנו מקבלים, באופן ילדותי שכזה, את הכיסאות כנוף משתנה. גם אנחנו, הצופים, ילדים. כניסת הקהל לאולם מתרחשת כשהשחקנים יושבים על כיסאות מול אזור הקהל. בינינו קו אדום מתוח על הקרקע. בחלל אחד, יושבים על אותם הכיסאות, כאלה שעל הבמה. מי שנכנס לאולם לאחר שחלק מהקהל כבר התיישב, לא בהכרח ידע לבחור לשבת בצד "הנכון", צד הקהל. כי מה בין שני צדי הבמה? בין מציאות חיינו לבין מחזה המתרחש באנגליה של מלחמת העולם הכי שנייה? בין הילדים לבין קהל בוגר? אין קלעים ואין מאחורי הקלעים. הכל מתרחש במקום אחד. בעולם אחד. הדמויות במחזה הן של ילדים. לא נוער. אנו רגילים כי במקרים שכאלה ישנו ניסיון לבחור בשחקנים בעלי חזות צעירה ולהסתיר סממני גיל. והנה, על הבמה, ניצבת חבורה, ללא טשטוש גילם. האחד בזקנו, האחרת לא מצניעה חזה נשי בוגר. שוב בחירה בלתי שגרתית זו, מבקשת לטשטש דווקא את הגבולות, בין המחזה למציאות ובין גיל הגיבורים, אלינו, המבוגרים. הקו האדום. את קצה אזור הבמה, מסמן קו אדום המתוח על הרצפה השחורה. במהלך האירועים הוא מסמן גבול, סכנה וקצה גובה, שמעבר אליו תהום פעורה. כאמור, מעבר לקו האדום נמצאים אנו, הקהל. ישראל 2015.

לסיכום, אשמח למצוא את ההצגה עולה בפני קהל רב, בתאטרון הישראלי. אין חשש כי שרת התרבות תפסול את המחזה והקשורים להעלאתו, כי הוא עוסק הרי ב"תקופת השואה" וברוע. לא בנו. גם אם די לה ב"קזבלן". כפיים...



0



0



נוף ילדות. מאת - דניס פוטר. תרגום - בן לוין. בימוי -
 כרמל ידיד-ליבוביץ'. דרמטורגיה - אילאיל סמל. עיצוב
 תפאורה ותלבושות - יפעה גניאל. עיצוב תאורה - יאיר
 ורדי. הדרכת תנועה - מור לידור. הדרכה קולית - לי
 טפרברג. בהשתתפות תלמידי החוג: יגאל טוביביץ', שי
 לוי, יערה לוקיץ, פול ממרן, שחר קראוס, ארנון רוזנטל,
 עדן שושני.

הזדמנויות לצפייה בהצגה השבוע, באולם שוטלנדר,
 בניין גילמן, אוניברסיטת ת"א:

14.6.15

יום א'

20:30

15.6.15

יום ב'